

Udskriftsdato: 20. december 2025

2021/1 BTB 179 (Gældende)

Betænkning over Forslag til folketingsbeslutning om at udskrive en vejledende folkeafstemning om legalisering af cannabis

Ministerium: Folketinget

Betænkning

over

Forslag til folketingsbeslutning om at udskrive en vejledende folkeafstemning om legalisering af cannabis

[af Torsten Gejl (ALT), Sikandar Siddique (FG) og Susanne Zimmer (FG)]

1. Indstillinger

Et *flertal* i udvalget (S, V, SF, RV, DF, KF, LA, Karina Adsbøl (UFG) og Liselott Blixt (UFG)) indstiller beslutningsforslaget til *forkastelse*.

Et *mindretal* i udvalget (EL) vil redegøre for sin stilling ved 2. (sidste) behandling.

Et *andet mindretal* i udvalget (NB) vil redegøre for sin stilling ved 2. (sidste) behandling.

Et *tredje mindretal* i udvalget (FG) indstiller beslutningsforslaget til *vedtagelse uændret*.

Alternativet, Kristendemokraterne, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ved betænkningsafgivelsen ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske bemærkninger i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

2. Politiske bemærkninger

Socialdemokratiet, Venstre, Dansk Folkeparti, Karina Adsbøl (UFG) og Liselott Blixt (UFG)

Et flertal i udvalget (S, V, DF, Karina Adsbøl (UFG)) og Liselott Blixt (UFG) lægger vægt på, at det er grundlovens bestemmelser, som afgør, om der skal være folkeafstemning om f.eks. grundlovsændringer, ændringer af valgretsaldern og suverænitetsafgivelse. Folketinget kan dog beslutte at afholde en folkeafstemning om et særligt lovforslag. Flertallet er af den opfattelse, at når der ikke er tale om forslag af meget principiel karakter, så skal det tages alvorligt, at vi i Danmark har et repræsentativt demokrati, og i det repræsentative demokrati skal det være sådan, at folketingsmedlemmerne påtager sig ansvaret for at tage stilling til spørgsmål om f.eks. legalisering af cannabis, som ikke egner sig til at blive gjort til genstand for en vejledende folkeafstemning. Flertallet ønsker derfor ikke, at der udskrives en vejledende folkeafstemning om legalisering af cannabis.

Flertallet er i øvrigt af den opfattelse, at der er gode grunde til, at der gælder et forbud mod besiddelse m.v. af cannabis til andre end medicinske og videnskabelige formål.

Flertallet noterer sig således, at Sundhedsstyrelsens notat af 1. april 2022 »Cannabis som rusmiddel – Den aktuelle viden om rusvirkninger, skadevirkninger og udbredelse« ikke efterlader nogen tvivl om, at brug af cannabis er forbundet med alvorlige skadevirkninger. Der er bl.a. tale om akutte skadevirkninger som f.eks. risiko for angst- og panikreaktioner, for psykoser og for trafikulykker såvel som om skadevirkninger som følge af længerevarende hyppigt brug. Blandt de sidstnævnte skadevirkninger er risiko for afhængighed, for luftvejssygdomme og for psykiske lidelser, hvortil kommer en forringelse af evnen til at gennemføre en uddannelse og udføre de fleste arbejdsopgaver, hvilket kan have langtrækkende konsekvenser for den enkelte. Af notatet fremgår det, at unge mennesker og psykisk sårbare er særlig udsatte med hensyn til skadevirkningerne.

Flertallet noterer sig endvidere, at Justitsministeriet har oplyst, at det er Rigspolitiets vurdering, at der ikke foreligger sikker viden om de nærmere politimæssige konsekvenser af en legalisering af cannabis, men at det ikke kan udelukkes, at en af konsekvenserne vil være et øget forbrug af cannabis og formentlig også af andre euforiserende stoffer, hvorfor det illegale marked forventes fortsat at kunne eksistere. Ifølge

Rigspolitiet vil et legalt cannabismarked højst sandsynligt ikke i sig selv have den ønskede effekt på det illegale stofmarked og den organiserede kriminalitet, der knytter sig hertil. På den baggrund kan politiet heller ikke udelukke, at en stor del af forbrugerne fortsat vil opsøge det illegale marked, idet der er en risiko for, at de illegale aktører vil kunne udbyde cannabis til lavere priser end på det legale marked. Dertil kommer, at det vil være svært for politiet at håndhæve illegal besiddelse af cannabis, fordi man ikke vil kunne skelne mellem legalt og illegalt erhvervet cannabis.

Flertallet noterer sig endelig, at der ud over ovennævnte grunde også er et mere juridisk forhold at tage i betragtning; nemlig at en legalisering af cannabis vurderes at være i strid med en grundlæggende bestemmelse i FN's narkotikakonvention om, at staterne skal træffe de lovmæssige og administrative foranstaltninger, som er nødvendige for at begrænse besiddelse m.v. af bl.a. cannabis til medicinske og videnskabelige formål.

Flertallet ønsker på den baggrund ikke at ophæve forbuddet mod cannabis som rusmiddel.

Socialdemokratiet

Socialdemokratiets medlemmer af udvalget er af den opfattelse, at den brede forebyggelsesindsats, som kommunerne er ansvarlige for, og som understøttes fagligt fra statens side, er et meget vigtigt element i den samlede indsats mod misbrug af cannabis og andre former for narkotika, herunder ikke mindst unges misbrug.

Venstre og Dansk Folkeparti

Venstre og Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget ønsker, at færre drages af stof- og alkoholmisbrug, og at forebyggelsen, særlig blandt unge, styrkes. V og DF ønsker, at man i forbindelse med forhandlingerne om en ny 10-årsplan for psykiatrien undersøger mulighederne for, hvordan en ny national handlingsplan mod misbrug kan sammensættes, og at en sådan handlingsplan iværksættes hurtigst muligt.

Socialistisk Folkeparti

Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget finder, at vi bør lave rusmiddelpolitikken i Danmark om, så vi afkriminaliserer brugeren, men ikke bagmanden. SF støtter et statsautoriseret salg af cannabis, men ikke vejledende folkeafstemninger og heller ikke en egentlig legalisering. Folkeafstemninger bør reserveres til mere alvorlige politiske emner som f.eks. suverænitetsafgivelse.

SF kan derfor ikke støtte forslaget.

3. Udvalgsarbejdet

Beslutningsforslaget blev fremsat den 1. marts 2022 og var til 1. behandling den 5. maj 2022. Beslutningsforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Sundhedsudvalget.

Oversigt over beslutningsforslagets sagsforløb og dokumenter

Beslutningsforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under beslutningsforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Møder

Udvalget har behandlet beslutningsforslaget i 2 møder.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt 1 bilag på beslutningsforslaget.

Annette Lind (S) Birgitte Vind (S) Tanja Larsson (S) Camilla Fabricius (S) nfmd.

Daniel Toft Jakobsen (S) Kasper Roug (S) Julie Skovsby (S) Lennart Damsbo-Andersen (S)

Rasmus Horn Langhoff (S) Kirsten Normann Andersen (SF) Trine Torp (SF) Stinus Lindgreen (RV)

Christina Thorholm (RV) Peder Hvelplund (EL) Pernille Skipper (EL) Susanne Zimmer (FG)
Jane Heitmann (V) fmd. Anne Honoré Østergaard (V) Hans Andersen (V) Martin Geertsen (V)
Marlene Ambo-Rasmussen (V) Sophie Løhde (V) Liselott Blixt (UFG) Karina Adsbøl (UFG)
Mette Hjermand Dencker (DF) Jens Henrik Thulesen Dahl (DF) Per Larsen (KF)
Lars Boje Mathiesen (NB) Henrik Dahl (LA)

Alternativet, Kristendemokraterne, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	49	Frie Grønne, Danmarks Nye Venstre- fløjsparti (FG)	3
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	39	Alternativet (ALT)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	15	Kristendemokraterne (KD)	1
Radikale Venstre (RV)	14	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Enhedslisten (EL)	13	Siumut (SIU)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	13	Sambandsflokkurin (SP)	1
Dansk Folkeparti (DF)	10	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Nye Borgerlige (NB)	4	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	10
Liberal Alliance (LA)	3		